

สภาพการเรียนรู้การสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019
(COVID-19) ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช*
STATE OF ONLINE LEARNING DURING PANDEMIC OF CORONA VIRUS
2019 (COVID-19) OF BOROMARAJONANI NAKHON SI THAMMARAT,
COLLEGE OF NURSING

ปิยรัตน์ รอดแก้ว

Piyarat Rodkaew

อุทุมพร ดุลยเกษม

Uthoomporn Dulyakaseam

สิงห์ กาญจนอารี

Singh Kanjanaaree

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช สถาบันพระบรมราชชนก

BoromarajonaniNakhon Si Thammarat,College of nursing, Praboromarajchanok Institute, Thailand

E-mail: piyarat@bcnnakhon.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและสำรวจความพึงพอใจการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของCOVID-19 โดยใช้รูปแบบวิจัยแบบผสมผสานประกอบด้วย 1) วิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจง คือ ผู้อำนวยการ อาจารย์และนักศึกษา รวม 49 คน ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา 2) วิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษา 164 คน ใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1) การออกแบบการเรียนการสอนมีการปรับปรุงแบบบางหน่วย 2) สื่อการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เป็น Word และ Power Point ในรูปของไฟล์ วีดีโอที่ผลิตเอง สื่ออื่น ๆ จากเว็บไซต์ใช้ Google meet ช่วยในการเรียนการสอน ส่วนสิ่งสนับสนุนฯ สำหรับอาจารย์ อาทิ สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องข่ายอินเทอร์เน็ต ยังขาดความพร้อมอาจารย์ขาดทักษะในการใช้โปรแกรมสอนออนไลน์ และนักศึกษามีปัญหาเรื่องเครือข่ายอินเทอร์เน็ต 3) บรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน ส่วนใหญ่เป็นการสื่อสารทางเดียว 4) การวัดและประเมินผล ใช้การสอบออนไลน์ด้วย Google form สำหรับความพึงพอใจของนักศึกษาภาพ

---

* Received October 5, 2021; Revised December 11, 2021; Accepted February 11, 2022

รวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.62$, $SD = 0.60$) จำแนกเป็นการออกแบบการเรียนการสอนสื่อการเรียนการสอนบรรยากาศ และปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.56$, $SD = 0.64$, $\bar{x} = 3.62$, $SD = 0.60$, $\bar{x} = 3.58$, $SD = 0.68$, $\bar{x} = 3.59$, $SD = 0.73$) ตามลำดับส่วนสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.43$, $SD = 0.90$) จากข้อมูลเชิงประจักษ์และความพึงพอใจของนักศึกษา พบว่า สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เป็นด้านที่ต้องพัฒนาให้มีความพร้อมมากที่สุดเพื่อสนองตอบการเรียนการสอนออนไลน์

คำสำคัญ: การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019, การเรียนการสอนออนไลน์, สภาพการเรียนการสอนออนไลน์

Abstract

The objectives of this research were to study state of online learning during pandemic of COVID-19 and explore the students' satisfaction of online learning during the COVID-19 pandemic. The mixed method was used, including 1) qualitative research; the 49 participants were director, teachers and students and were selected by purposive sampling technique. The instrument was semi-structured interview, group discussion was used to collect data and analyzed by content analysis. 2) quantitative research; the sample was 164 students who were randomly recruited by using the multistage sample technique. The instrument was a questionnaire and descriptive statistics were used to analyze data. The results showed that 1) Instructional design; some units have been redesigned. 2) Teaching materials and teaching-learning facilities; Teaching materials were word and power point as file, self-produced video and other materials from web sites. Google meet was used in teaching and learning. The facilities of teaching-learning for teachers were lack of readiness such as online classroom, equipment and internet network as well as teachers lacked skills to use application for online teaching and students had internet problems. 3) Classroom atmosphere and learning interactions; mostly one - way communication. 4) Measurement and evaluation; online exams were used with Google form. For students' satisfaction of online learning was high ($\bar{x} = 3.62$, $SD = 0.60$) Classified as teaching design, teaching materials, teaching-learning facilities, Classroom atmosphere and learning interactions, Measurement and evaluation were high ($\bar{x} = 3.56$, $SD = 0.64$, $\bar{x} = 3.62$, $SD = 0.60$, $\bar{x} = 3.58$, $SD = 0.68$, $\bar{x} = 3.59$, $SD = 0.73$)

respectively. Teaching-learning facilities was moderate ($\bar{x} = 3.43$, $SD = 0.90$). Based on empirical data and students' satisfaction found that the facilities of teaching-learning must be developed as ready as possible to meet the need of online learning.

Keywords: Pandemic of Coronavirus 2019, Online learning, State of online learning

บทนำ

การเรียนรู้นวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้การส่งเสริมและสร้างกลไกเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสและทางเลือกที่จะเข้าถึงปัจจัยการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย จะนำการพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพ และขีดความสามารถของผู้เรียนกระทรวงศึกษาได้มีการรับรองการศึกษาทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ตอย่างเป็นทางการ ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2549 จึงทำให้การเติบโตของหลักสูตร e-learning มีอัตราการเติบโตเป็นเท่าตัว เพราะการศึกษาทางไกลไม่เพียงจะอำนวยความสะดวกและเอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนแล้วยังอำนวยความสะดวกให้กับสถาบันการศึกษาในแง่ของการบริหารจัดการอีกด้วย คือ ทำให้ต้นทุนในการจัดการหลักสูตรต่าง ๆ ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนในระบบทางไกลที่นักศึกษาไม่ต้องเดินทางมาเข้าชั้นเรียน และสามารถรองรับนักศึกษาได้อย่างไม่จำกัด เป็นช่องทางในการสร้างและขยายโอกาสทางการศึกษาให้เข้าถึงผู้ที่มีความต้องการในวงกว้างขึ้นสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดตั้งสำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา (Inter University Network: Uni Net) ซึ่งได้จัดทำโครงการ Thailand Cyber University ซึ่งเป็นโครงการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนออนไลน์ที่เน้นการเรียนการสอนที่ผู้สอนและผู้เรียนที่ไม่ได้พบกันเหมือนในชั้นเรียนปกติ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ออกประกาศให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ได้

จากสถานการณ์การระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (Covid- 19) เป็นสถานการณ์อันตรายทั่วโลก มีคนติดเชื้อ ณ วันที่ 14 เมษายน พ.ศ. 2563 เป็นจำนวนกว่าสองล้านคน และมีผู้เสียชีวิตมากกว่าหนึ่งแสนสองหมื่นคน (กรมควบคุมโรคติดต่อ, 2563) เพื่อป้องกันและลดอัตราการเพิ่มผู้ป่วย ทั่วโลกจึงรณรงค์ใช้มาตรการเพิ่มระยะห่างทางสังคม(Social distancing) (คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีมหาวิทยาลัยมหิดล, 2563) การปิดสถานที่รวมตัวทางสังคมนวมถึงการประกาศงดเว้นการเดินทางในพื้นที่เสี่ยงต่อการติดโรคดังกล่าวรวมตัวในสถานที่สาธารณะ และขอให้ประชาชนอยู่ภายในบ้านพักอาศัยของตนเอง ตามมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ข้อกำหนดออกตาม

ความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน, 2548) (2 เมษายน 2563) เพื่อหวังลดอัตราการติดเชื้อผู้ป่วยโคโรนาไวรัส 2019 ในระหว่างที่วัคซีนกำลังถูกพัฒนาและทดสอบประสิทธิภาพ (Gartner, A, 2020) และจากสถานการณ์การระบาดซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดรุนแรงในวงกว้างขึ้นและยืดเยื้อยาวนาน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้ดำเนินการและกำหนดมาตรการเพื่อสนับสนุนการจัดการในวิกฤตครั้งนี้ของประเทศ โดยขอความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งพิจารณาดำเนินการเพื่อลดการแพร่กระจายการติดเชื้อ ลดการเดินทาง ลดกิจกรรมที่มีคนอยู่ร่วมกันที่เดียวกันจำนวนมาก โดยขอให้หยุดการดำเนินงานการเรียนการสอนทุกรูปแบบ ยกเว้นการสอนแบบออนไลน์ และให้สถาบันอุดมศึกษาได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนจากแบบปกติเป็นแบบออนไลน์ ปรับรูปแบบการสอบและการประเมินผล ที่มีประสิทธิภาพทดแทนการดำเนินการแบบเดิมโดยให้สอดคล้องกับรูปแบบการสอนแบบออนไลน์ที่ได้ดำเนินการไป

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก เป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด กระทรวงสาธารณสุข ได้ดำเนินการตามนโยบาย โดยได้ปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนการสอนในภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2562 และภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563 เป็นแบบออนไลน์ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนอย่างกะทันหัน โดยที่ไม่มีการวางแผน หรือจัดเตรียมการดำเนินการก่อนล่วงหน้า ด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้ไม่มีการเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านผู้เรียน ผู้สอน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ส่งผลโดยตรงทำให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนจะต้องปรับตัวให้รับกับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ทั้งนี้การได้ทราบถึงสภาพการณ์ ปัญหา อุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) และความพึงพอใจของการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียน จะนำมาซึ่งการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ให้เกิดผลดีที่สอดคล้องกับผู้เรียน อีกทั้งยังสามารถนำวิธีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์มาเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่ใช้ในการเรียนการสอนเสริมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ในอนาคต จึงเป็นที่มาและความสำคัญของการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช ในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID19) ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช.
2. เพื่อสำรวจความพึงพอใจการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID19) ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการเรียนการสอนออนไลน์และสำรวจความพึงพอใจการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช.

การออกแบบการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีวิทยาการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ประกอบด้วย การวิจัยคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาสภาพการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) และ ใช้การวิจัยเชิงปริมาณสำรวจความพึงพอใจการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) สรุปสาระในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเชิงคุณภาพศึกษาสภาพการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช ในประเด็นการออกแบบการเรียนการสอน สื่อการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ บรรยากาศการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน การวัดและประเมินผล ข้อดี ข้อจำกัด ปัญหา อุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถาบัน การสนทนากลุ่ม (Focus group) ในกลุ่ม 1) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและหัวหน้าภาควิชา 2) อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา 3) อาจารย์ผู้สอน และ 4) นักศึกษา

1.1 กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจงผู้ที่มีคุณสมบัติภายใต้กรอบของการศึกษาวิจัย คือ เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ที่เป็นผู้บริหาร ผู้จัดการเรียนการสอน ผู้สอน และผู้เรียน โดยผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหาร 1 คน อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและหัวหน้าภาควิชา 8 คน อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา 8 คน อาจารย์ผู้สอน 8 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 - 3 ชั้นปีละ 8 คน จำนวน 24 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค ข้อดี ข้อด้อย และข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช ซึ่งมีการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์กำหนดขอบข่ายของข้อมูลที่ต้องการให้ครอบคลุมกรอบการศึกษาค้นคว้า แล้วนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการศึกษาพยาบาลเพื่อพิจารณาประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยรวมถึงความถูกต้องเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขทางด้านภาษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำ

แบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปเก็บข้อมูลในการวิจัยต่อไป

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาต เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม โดย ขออนุญาตและนัดหมายกลุ่มตัวอย่างแนะนำตัว และชี้แจงวัตถุประสงค์ จากนั้นดำเนินการ สัมภาษณ์ สนทนากลุ่ม ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเป้าหมาย และบันทึกการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มแล้วนำข้อมูลที่ได้ มาตีความและวิเคราะห์ข้อมูล

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนโดย นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มที่ได้มาถอดเสียงและบันทึกเป็นข้อความ นำข้อความมาจำแนกเป็นประเด็นและเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แบบตีความและสรุปประเด็นสำคัญ (Thematic Analysis) ประกอบบริบทสังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอต่อไป

2. การวิจัยเชิงปริมาณสำรวจความพึงพอใจการเรียนการสอนออนไลน์ ในกลุ่มนักศึกษา โดยใช้แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับในประเด็นการออกแบบการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ บรรยากาศการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนและการวัดประเมินผลการเรียนรู้

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช ชั้นปีที่ 1 - 3 ที่ลงทะเบียนเรียนภาคการศึกษาฤดูร้อน ปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 315 คน กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 - 3 ที่ลงทะเบียนเรียนภาคการศึกษาฤดูร้อน ปีการศึกษา 2562 กำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan กำหนดให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% ระดับความเชื่อมั่น 95% และใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified sampling) แล้วสุ่มอย่างง่าย เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน โดยจับสลาก จำนวน 164 คน ไม่รวมกลุ่มที่ใช้ทดลองเครื่องมือ จำนวน 30 คน (Krejcie & Morgan, 1970)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับสำรวจความพึงพอใจการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช โดยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม ภายใต้อุปสรรคของการวิจัย

คือ การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) จากนั้นกำหนดขอบเขตของข้อความที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ในประเด็นการออกแบบการเรียนการสอนสื่อการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อบรมภาคการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนออนไลน์ แล้วสร้างข้อความจากขอบเขตดังกล่าวโดยกำหนดคะแนนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ตสเกล (Likert's scale) ซึ่งแต่ละคำตอบ จะมีตัวเลือก 5 ระดับ นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการศึกษาพยาบาลพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องเหมาะสม ความครอบคลุมและให้คำแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อถำมนั้นกับประเด็นหลักของเนื้อหา ตามวิธีการของ Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อถำมกับประเด็นหลักของเนื้อหา (IOC) มีค่าตั้งแต่ 0.33-0.67 คัดเลือกข้อรายการที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 และปรับปรุงข้อรายการตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 1 - 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 (Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K., 1977)

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลกับวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราชเพื่อเก็บข้อมูลกับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 164 คน เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลและนำแบบสอบถามไปทำการวิเคราะห์ผลการศึกษาต่อไป

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปวิเคราะห์ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช โดยได้รับการรับรอง เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2563 ก่อนการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ชี้แจงการเข้าร่วมโครงการ และให้ลงนามในหนังสือได้รับการยินยอม กรณีที่ยินดีเข้าร่วมโครงการ

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) และสำรวจความพึงพอใจการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราช นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. สภาพการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19)ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีธรรมราชที่ให้ข้อมูลโดย 1) ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ทั้งเป็นผู้บริหาร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาอาจารย์ผู้สอน และ 2) นักศึกษาผู้ได้รับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เป็นดังนี้

ประเด็นการออกแบบการเรียนการสอนมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอน บางหน่วยหรือบางบท ให้สอดคล้องกับการเรียนแบบออนไลน์เพื่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้เดิม สำหรับการบรรลุถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ พบว่า การเรียนการสอนแบบออนไลน์สามารถทำให้บรรลุ ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ได้พอสมควร แต่ไม่เท่ากับชั้นเรียนปกติ ยกเว้นด้านคุณธรรม จริยธรรมที่การเรียนการสอนแบบออนไลน์ไม่สามารถบรรลุได้ “ในความคิดในเรื่องของ LO ในเรื่องของความรู้ ก็คิดว่าสามารถส่งความรู้ให้เด็กได้ด้วยเทคโนโลยี เพราะเรามีอุปกรณ์ แต่ในเรื่องของ LO คุณธรรม จริยธรรม เราไม่สามารถประเมินเด็กได้ด้วยเหตุผลคือ ส่วนใหญ่เด็กเรียนออนไลน์เราไม่เห็นว่าเขาทำอะไรอยู่ มองไม่เห็นภาพตรงนั้น” (ผู้สอน-2, 2564)

ประเด็นสื่อการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อสภาพการเรียนการสอนระบบออนไลน์ ยังคงใช้ สื่อการเรียนการสอน ที่เป็นเอกสาร Word ประกอบการสอน Power Point ประกอบการสอน คลิป VDO ที่ผลิตขึ้นเอง และคลิป VDO จาก You tube หรือลิงค์หรือเว็บไซต์และใช้เครื่องมือที่ช่วยในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ Google Classroom, Google meet , Zoom ในการเรียนการสอนส่วนสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ อาทิ สถานที่ อุปกรณ์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เสถียร ยังมีไม่สมบูรณ์ รวมไปถึงทักษะการใช้ สื่อ อุปกรณ์ โปรแกรม ในการเรียนการสอนของผู้สอน อีกทั้งยังขาดบุคลากรสายสนับสนุนที่จะช่วยเรื่องสื่อเทคโนโลยี การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องเครือข่ายอินเทอร์เน็ต “ปัญหาที่ได้รับรู้จากเด็กมากที่สุด เรื่องของอินเทอร์เน็ตในช่วงแรกจะมีปัญหา แต่พอหลังจากวิทยาลัยช่วย support ก็ดีขึ้น แต่นักศึกษาก็จะมีการแก้ปัญหาสำหรับบางคนที่อยู่ในพื้นที่ที่สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่ดี โดยการมารวมตัวกัน นักศึกษาบางคนบอกการเรียนที่บ้านเขาไม่สามารถเรียนได้เต็มที่ อาจจะมีแม่เรียก แล้วก็มีปัญหาว่านักศึกษาไม่สามารถอยู่กับ

เราได้ตลอดเวลา ถ้าเรียนในห้องเรียนเขาหลับเราก็สามารถสะกิดให้เขาตื่นได้ แต่แบบนี้เขาก็อาจจะไม่ concentrate กับเราได้เต็มที่กับสถานการณ์ที่มันไม่เอื้อ”) (ผู้สอน-5, 2564)

ประเด็นบรรยากาศการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนการสอนด้วยระบบออนไลน์ ด้วยการ ใช้ Line Program, Google Classroom และ Google Meet ทำให้ผู้สอนสามารถติดต่อประสานงาน มอบหมายงานกับผู้เรียนได้ล่วงหน้า เกิดความสะดวกและมีความพร้อมก่อนเรียน “ พอเราทำ class room เราจะเห็นเนื้อหาวิชาจากอาจารย์ที่เราเชิญสอน ว่าเขาสอนเด็กยังไง แล้วถ้าเราอยาก attend class เราก็เข้าไปได้ง่าย ๆ เลย อันนี้เป็นข้อดีมาก ๆ เราสามารถนำไปพัฒนารายวิชาได้ ในเรื่องของชิ้นงาน ในเรื่องของความรับผิดชอบ เรากำหนดระยะเวลาการส่งชิ้นงาน เขาก็ส่งได้ตามเวลา เราก็สามารถรู้ได้ว่าใครมีความรับผิดชอบ” (ผู้รับผิดชอบวิชา-3, 2564)

แต่ขณะที่มีการเรียนการสอน ซึ่งใช้ Google Meet นั้นบรรยากาศการเรียนในกรณีนี้เรียนกลุ่มใหญ่ จะเป็นแบบการสื่อสารทางเดียวเป็นส่วนใหญ่ แต่เมื่อกลุ่มเล็กลง ผู้สอนสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมได้ทั่วถึง ผู้เรียนมีโอกาส ถาม - ตอบ หรือแสดงความคิดเห็นประเด็นการวัดและประเมินผลสภาพการวัดประเมินผลในระบบออนไลน์ เหมือนกับการวัดประเมินผลแบบปกติ มีการจัดสอบตามกำหนด การจัดทำข้อสอบ ใช้ Google form ทั้งแบบเลือกตอบ จับคู่ ตอบสั้น ข้อสอบสถานการณ์ แต่กำหนดเวลาลดลง ในข้อสอบเลือกตอบถูกออกแบบให้สลับข้อ เพื่อป้องกันการทุจริตผู้เข้าสอบบางคนมีปัญหาเรื่องอินเทอร์เน็ต ทำให้ทำข้อสอบไม่ทันส่งข้อสอบไม่ทัน “สอบออนไลน์มันมีข้อเสียคือ เรื่องจำกัดเวลาส่งพอหมดเวลาแล้วเราไม่ได้ส่งมันจะตัดออก”) (นักศึกษาชั้นปีที่ 4-7, 2564)

2. ความพึงพอใจการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19)ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช.

2.1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
		n=164)	
อายุ	18 ปี	4	2.40
	19 ปี	26	15.90
	20 ปี	30	18.30
	21 ปี	44	26.80
	22 ปี	56	34.10
	23 ปี	4	2.40

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน n=164)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	5	3.00
	หญิง	159	97.00
ชั้นปีที่ศึกษา	ชั้นปีที่ 1	53	32.30
	ชั้นปีที่ 2	47	28.70
	ชั้นปีที่ 3	64	39.00

จากตารางที่ 1 พบว่านักศึกษา มีอายุอยู่ในช่วง 18 - 20 ปี ส่วนใหญ่มีอายุ 22 ปี (34.10%) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (97.00%) เพศชายเป็นส่วนน้อย (3.00%) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 - 3 โดยจำแนกเป็นชั้นปีที่ 1 (32.3%) ชั้นปีที่ 2 (28.7%) และชั้นปีที่ 3 (39.00%)

2.2 ความพึงพอใจการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช ปรากฏผลดังตารางที่ 2 และ 3

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19)

ข้อรายการ	ความพึงพอใจ		แปลค่า
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
1. การออกแบบการเรียนการสอน	3.56	0.64	มาก
1.1 กิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลาย น่าสนใจ	3.48	0.75	ปานกลาง
1.2 ภาระงานหรือชิ้นงานสอดคล้องกับรูปแบบ การเรียน	3.49	0.80	ปานกลาง
1.3 วิธีการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	3.66	0.71	มาก
1.4 การเรียนออนไลน์เอื้อให้จัดการเรียนได้ ทุกสถานที่ ทุกเวลา	3.62	0.87	มาก
2. สื่อการเรียนการสอน	3.62	0.60	มาก
2.1 มีความชัดเจน สมบูรณ์	3.66	0.75	มาก
2.2 มีความน่าสนใจ กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้	3.51	0.74	มาก
2.3 ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้	3.51	0.73	มาก
2.4 มีความหลากหลาย ทันสมัย	3.76	0.73	มาก
2.5 เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์รายวิชา	3.67	0.73	มาก

ข้อรายการ	ความพึงพอใจ		แปลค่า
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
3. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	3.43	0.90	ปานกลาง
3.1 มีอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนออนไลน์ อาทิ คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต หรือ เครื่องมือสื่อสารอื่น ๆ	3.51	0.99	มาก
3.2 อุปกรณ์ดังกล่าวมีคุณภาพ สามารถเชื่อมโยง (Link) บทเรียนต่าง ๆ โปรแกรมต่าง ๆ ได้	3.50	0.92	ปานกลาง
3.3 มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีคุณภาพรองรับกับการเรียนออนไลน์	3.28	0.99	ปานกลาง
4. บรรยากาศ การสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน	3.58	0.68	มาก
4.1 สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้สอน ได้สะดวกและหลากหลายช่องทาง	3.68	0.74	มาก
4.2 สามารถสื่อสารปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนกับผู้สอนได้ทั้งในช่วงเวลาเรียน และนอกเวลาเรียน	3.67	0.73	มาก
4.3 การเรียนออนไลน์ ช่วยให้ปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนได้สะดวกขึ้น	3.46	0.85	ปานกลาง
4.4 การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนผ่านสื่อออนไลน์ สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ได้เหมือนการเรียนในชั้นเรียน	3.52	0.85	มาก
5. การวัดและการประเมินผล	3.59	0.73	มาก
5.1 มีวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลแบบออนไลน์	3.58	0.78	มาก
5.2 มีการออกแบบการวัดและประเมินผล ที่รัดกุม ป้องกันการทุจริตการคัดลอก ข้อสอบ	3.56	0.82	มาก
5.3 การวัดและประเมินผลที่เที่ยงตรง เชื่อถือได้	3.62	0.77	มาก
รวม	3.57	0.60	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID19) ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =3.57, SD = 0.77) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ($\bar{x}$ = 3.43 - 3.62) และเมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ปรากฏผลดังนี้ 1) ด้านสื่อการเรียนการสอนระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.62 ,SD = 0.60) 2) ด้านการวัดและประเมินผลระดับมาก

($\bar{x}$ = 3.59, SD = 0.73) 3) ด้านบรรยากาศ การสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.58, SD = 0.68) 4) ด้านการออกแบบการเรียนการสอนระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.56, SD = 0.64) และ 5) ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.43, SD = 0.90) เมื่อพิจารณา แต่ละด้าน เป็นรายชื่อ ปรากฏผลดังนี้

2.2.1 ด้านการออกแบบการเรียนการสอน มีความพึงพอใจตามรายชื่อจากมากไปหาน้อย คือ 1) วิธีการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.66, SD = 0.71) 2) การเรียนออนไลน์เอื้อให้จัดการเรียนได้ ทุกสถานที่ ทุกเวลาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.62, SD = 0.87) 3) ภาระงานหรือชิ้นงานสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.49, SD = 0.80) และ 4) กิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลาย น่าสนใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.48, SD = 0.75)

2.2.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน มีความพึงพอใจตามรายชื่อจากมากไปหาน้อย คือ 1) มีความหลากหลาย ทันสมัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.76, SD = 0.73) 2) เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์รายวิชาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.67, SD = 0.73) 3) มีความชัดเจน สมบูรณ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.66, SD = 0.75) 4) มีความน่าสนใจ กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.51, SD = 0.74) และ 5) ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.51, SD = 0.73)

2.2.3 ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อื่นๆ มีความพึงพอใจตามรายชื่อจากมากไปหาน้อย คือ 1) มีอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนออนไลน์ อาทิ คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต หรือเครื่องมือสื่อสารอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.51, SD = 0.99) 2) อุปกรณ์ดังกล่าวมีคุณภาพ สามารถเชื่อมโยง (Link) บทเรียนต่าง ๆ โปรแกรมต่างๆ ได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.50, SD = 0.92) และ 3) มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีคุณภาพ รองรับกับการเรียนออนไลน์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.28, SD = 0.99)

2.2.4 ด้านบรรยากาศ การสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนมีความพึงพอใจ ตามรายชื่อจากมากไปหาน้อย คือ 1) สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้สอนได้สะดวก และหลากหลายช่องทางอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.68, SD = 0.74) 2) สามารถสื่อสารปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนกับผู้สอนได้ทั้งในช่วงเวลาเรียน และนอกเวลาเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.67, SD = 0.73) 3) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนผ่านสื่อออนไลน์ สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ได้เหมือนการเรียนในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.52, SD = 0.85) และ 4) การเรียนออนไลน์ ช่วยให้มีความสัมพันธ์กับผู้สอนได้สะดวกขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.46, SD = 0.85)

2.2.5 การวัดและการประเมินผล มีความพึงพอใจตามรายชื่อจากมากไปหาน้อย คือ 1) การวัดและประเมินผลเที่ยงตรง เชื่อถือได้ ($\bar{x} = 3.62, SD = 0.77$) 2) มีวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลแบบออนไลน์ ($\bar{x} = 3.58, SD = 0.78$) และ 3) มีการออกแบบการวัดและประเมินผลที่รัดกุม ป้องกันการทุจริตการคัดลอกข้อสอบ ($\bar{x} = 3.56, SD = 0.82$)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) รายด้าน

ข้อรายการ	ความพึงพอใจ		แปลค่า
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
1.การออกแบบการเรียนการสอน	3.56	0.64	มาก
2. สื่อการเรียนการสอน	3.62	0.60	มาก
3. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	3.43	0.90	ปานกลาง
4. บรรยากาศ การสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน	3.58	0.68	มาก
5. การวัดและการประเมินผล	3.59	0.73	มาก
ภาพรวม	3.57	0.60	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.57, SD = 0.77$) เรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด เป็นดังนี้ มากที่สุดคือด้านสื่อการเรียนการสอนลำดับถัดมาคือ ด้านการวัดและประเมินผลมีความพึงพอใจลำดับถัดมาคือด้านบรรยากาศการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนลำดับถัดมาคือ ด้านการออกแบบการเรียนการสอนน้อยที่สุดคือด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องสภาพการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ทำการอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า จากการศึกษาสภาพการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) การออกแบบการเรียนการสอนที่มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนบางหน่วยหรือบางบท ให้สอดคล้องกับการเรียนแบบ

ออนไลน์ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่กำหนดสื่อการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ยังคงเป็นเอกสารWord ประกอบการสอน Power Point ประกอบการสอน คลิป VDO ที่ผลิตขึ้นเอง และคลิป VDO จาก Youtube หรือลิงค์หรือเว็บไซต์และใช้เครื่องมือที่ช่วยในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ Google Classroom, Google meet, Zoom ในการเรียนการสอน ส่วนสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ อาทิ สถานที่ อุปกรณ์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เสถียร ยังมีไม่สมบูรณ์ รวมไปถึงทักษะการใช้ สื่อ อุปกรณ์ โปรแกรม ในการเรียนการสอนของผู้สอน อีกทั้งยังขาดบุคลากรสายสนับสนุนที่จะช่วยเรื่องสื่อเทคโนโลยี การจัดการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจความคิดเห็นต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 (เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง, 2563) ที่ชี้ให้เห็นว่า สถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนได้มีการนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์มาใช้ โดยโปรแกรมในการเรียนการสอนออนไลน์ที่ทุกระดับการศึกษานิยมใช้คือ Google Classroom และ Zoom และปัญหาในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ คือปัญหาความเร็วของสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อดังกล่าวกับผลการศึกษาของ วิทัศน์ ผักเจริญผล และคณะ ที่ประเมินความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โดยภาพรวมแล้วครูต้องการการสนับสนุนทั้งในด้านความรู้และทักษะการจัดการเรียนการสอน รวมถึงสิ่งสนับสนุนอื่น ๆ ในส่วนนี้นักเรียนนั้นยังขาดการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต และอุปกรณ์สื่อสาร เพื่อใช้ในการเข้าถึงระบบการเรียนการสอนออนไลน์ ในส่วนของบรรยากาศการสื่อสาร และปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนนั้นในกรณีที่เรียนกลุ่มใหญ่ (วิทัศน์ ผักเจริญผลและคณะ, 2563) จะเป็นแบบการสื่อสารทางเดียว (one way communication) แต่เมื่อกลุ่มเล็กลง ผู้สอนถึงจะสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกันได้ถึงสอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาเภสัชศาสตร์ที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงโควิด 19 ที่พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นปานกลางเรื่องการเรียนออนไลน์ทำให้มีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ผู้สอนมากยิ่งขึ้น (เสถียร พูลผล และปฏิพล อรรถนพบริบูรณ์, 2563) ในส่วนของสภาพการวัดประเมินผลในระบบออนไลน์ เหมือนกับการวัดประเมินผลแบบปกติจัดสอบตามกำหนด มีการจัดทำข้อสอบ โดยใช้ Google form แต่กำหนดเวลาลดลง ในข้อสอบเลือกตอบถูกออกแบบให้สลับข้อ เพื่อป้องกันการทุจริต

2. ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่าความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.57$, $SD = 0.77$) สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุขนิษฐ์สังข์สูตร และจอมเดช ตรีเมฆ ที่พบว่าความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 ของมหาวิทยาลัยรังสิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (สุขนิษฐ์ สังข์สูตร และจอมเดช ตรีเมฆ, 2564) ($\bar{x} = 3.62$, $SD = 0.39$) เมื่อพิจารณาความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ของวิทยาลัยพยาบาล

บรมราชชนนีนครศรีธรรมราช เป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.62$, $SD = 0.60$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.43$, $SD = 0.90$) ซึ่ง ประกอบด้วย 1) มีอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนออนไลน์ อาทิ คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก โทรศัพท์มือถือ เทปเล็ค หรือเครื่องมือสื่อสารอื่น ๆ ($\bar{x} = 3.51$, $SD = 0.99$) 2) อุปกรณ์ดังกล่าวมีคุณภาพสามารถเชื่อมโยง (Link) บทเรียนต่าง ๆ โปรแกรมต่าง ๆ ได้ ($\bar{x} = 3.50$, $SD = 0.92$) และ 3) มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีคุณภาพ รองรับกับการเรียนออนไลน์ ($\bar{x} = 3.28$, $SD = 0.99$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มนธิชา ทองหัตถา ที่พบปัญหาในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ คือปัญหาด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตและโปรแกรมที่ใช้ในการเรียนออนไลน์ (มนธิชา ทองหัตถา, 2564)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สภาพการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ด้านการออกแบบการเรียนการสอนมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนบางหน่วย เพื่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่กำหนด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากด้านสื่อการเรียนการสอนยังคงเป็นสื่อรูปแบบเดิมแต่ปรับโดยส่งเข้า Google Classroom และใช้ Google meet, Zoom ในการเรียนการสอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนส่วนสิ่งสนับสนุนฯ สำหรับอาจารย์ อาทิ สถานที่ อุปกรณ์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ยังขาดความสมบูรณ์ รวมถึงอาจารย์ขาดทักษะในการใช้โปรแกรมต่าง ๆ นักศึกษามีปัญหาเรื่องเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สอดคล้องกับความพึงพอใจที่อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับในส่วนของบรรยากาศการสื่อสาร และปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนนั้นในกรณีที่ผู้เรียนกลุ่มใหญ่จะเป็นการสื่อสารแบบทางเดียวในกลุ่มเล็กลง ผู้สอนถึงจะสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมได้ทั่วถึงซึ่งความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ด้านการวัดประเมินผลในระบบออนไลน์นั้นเหมือนกับการวัดประเมินผลแบบปกติ จัดสอบตามกำหนด มีการจัดทำข้อสอบ โดยใช้ Google form แต่กำหนดเวลาลดลง ในข้อสอบเลือกตอบถูกออกแบบให้สลับข้อ เพื่อป้องกันการทุจริตซึ่งความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก จะเห็นได้ว่า จากข้อมูลเชิงประจักษ์ของสภาพการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID 19) ในด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ อาทิ สถานที่ อุปกรณ์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ยังขาดความสมบูรณ์ รวมถึงอาจารย์ขาดทักษะในการใช้โปรแกรมต่าง ๆ ส่วนนักศึกษาก็มีปัญหาเรื่องเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สอดคล้องกับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับปานกลาง ทำให้สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เป็นความสำคัญอันดับแรกที่ต้องพัฒนาให้มีความพร้อมมากที่สุด เพื่อสนองตอบการเรียนการสอนออนไลน์ ดังนั้น

สถานศึกษาควรเตรียมสิ่งสนับสนุน พื้นฐานประกอบด้วย สื่อชนิดต่าง ๆ / ห้องเรียนออนไลน์ที่สำคัญคือ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง อุปกรณ์สื่อสาร เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนออนไลน์ให้มีคุณภาพมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมโรคติดต่อ. (2563). COVID-19 (EOC-DDC Thailand). เรียกใช้เมื่อ 15 มกราคม 2563 จาก <https://ddcportal.ddc.moph.go.th/portal/apps/opsdashboard/index.html#/20f3466e075e45e5946aa87c96e8ad65>
- ข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน. (2548). (ฉบับที่ 2) 2 เมษายน 2563.
- คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีมหาวิทยาลัยมหิดล. (2563). 7 วิธีเว้นระยะห่างทางสังคม SocialDistancing ต้านภัย COVID-19. เรียกใช้เมื่อ 15 มกราคม 2563 จาก <https://med.mahidol.ac.th/th/infographics/172>
- เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง. (2563). การเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19. เรียกใช้เมื่อ 15 มีนาคม 2564 จาก https://register.kpru.ac.th/RajabhatPoll/?nu=20200007_report_poll
- นักศึกษาชั้นปีที่ 4-7. (27 มกราคม 2564). สภาพการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของ COVID-19. (สิงห์ กาญจนอารี, ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้รับผิดชอบวิชา-3. (24 กุมภาพันธ์ 2564). สภาพการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของ COVID-19. (อุทุมพร ดุลยเกษม, ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้สอน-2. (17 กุมภาพันธ์ 2564). สภาพการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของ COVID-19. (สิงห์ กาญจนอารี, ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้สอน-5. (17 กุมภาพันธ์ 2564). สภาพการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงการระบาดของ COVID-19. (สิงห์ กาญจนอารี, ผู้สัมภาษณ์)
- มนธิชา ทองหัตถา. (2564). สภาพการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโรงเรียนปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารลวงศรัมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 5 (1), 43-52.
- วิทัศน์ ฝึกเจริญผลและคณะ. (2563). ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ภายใต้สถานการณ์ระบาดไวรัสCovid-19. วารสารศาสตร์การศึกษาและการพัฒนามนุษย์, 4 (1), 44-61.

- สุขนิษฐ์ สังกบุตร และจอมเดช ตรีเมฆ. (2564). การศึกษาความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 ของมหาวิทยาลัยรังสิต. ใน งานประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยรังสิตประจำปี 2564. 30 เมษายน 2564. มหาวิทยาลัยรังสิต.
- เสถียร พูลผล และปฏิพล อรรถนพบริบูรณ์. (2563). การสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาเภสัชศาสตร์ที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงโควิด 19 เพื่อออกแบบแนวทางการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม. ใน การประชุมวิชาการ ครั้งที่ 15 ประจำปี 2563. มหาวิทยาลัยสยาม.
- Gartner, A. (2020). How close are we to a Covid-19 Vaccine? The Telegraph. Retrieved April 15, 2563, from <https://www.telegraph.co.uk/global-health/science-and-disease/latest-vaccine-updates-everything-know-search-covid-19-vaccine/>